

УДК 658:004.9:338.2

JEL classification: M10, D83, G32, L86, O33

Іванна Стрілок, к.е.н., доцент

(доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки, Національний транспортний університет)

ORCID ID 0000-0002-4689-2839

Вікторія Шкляр, к.е.н., доцент

(в.о. зав. кафедри теоретичної та прикладної економіки, Національний транспортний університет)

ORCID ID 0000-0003-2651-0319

Андрій Янишин

(здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Національний транспортний університет)

ORCID ID 0009-0008-3589-9198

Олексій Шкляр

(здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Національний транспортний університет)

ORCID ID 0009-0003-6456-9546

ІННОВАТИЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті розкрито функціональні можливості ІАС у сфері економічної безпеки: від збору та систематизації великих масивів інформації до прогнозування негативних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища та контролю фінансових потоків.

Особливу увагу приділено українським цифровим платформам (YouControl, Clarity Project, Opendatabot, VKURSI, MediaMonitoringBot тощо), які сприяють прозорості бізнес-процесів, зниженню корупційних ризиків та формуванню комплексної картини фінансової стійкості підприємств. Практичний кейс використання системи YouControl для аналізу транспортно-логістичних компаній демонструє приклад превентивного управління ризиками, аналіз надійності партнерів та формування обґрунтованих управлінських рішень.

Встановлено, що ефективність ІАС визначається не лише їх концептуальними можливостями, а й реальними результатами впровадження у господарську діяльність, зокрема у сфері логістики та транспорту. Підкреслено, що синергія управлінської підтримки, професійних кадрів та сучасних цифрових рішень формує надійний механізм захисту економічних інтересів підприємства. Зроблено висновок, що інноваційні інформаційно-аналітичні системи є технологічною основою підвищення конкурентоспроможності, адаптивності та сталого розвитку підприємств, забезпечуючи системність, прозорість, своєчасність і стратегічну узгодженість управлінських рішень.

© Стрілок І.І., Шкляр В.В., Янишин А.І., Шкляр О.В., 2025

Ключові слова: інформаційне забезпечення, управління, інформаційно-аналітичні інструменти, економічна безпека, аналітичні системи, інновації, комплаєнс.

Постановка проблеми. В умовах цифрової трансформації економіки ефективність управлінської діяльності компанії все більше залежить від здатності її керівництва використовувати інноваційні інформаційно-аналітичні інструменти. Інновації в системі управлінської інформації стають важливим фактором підвищення конкурентоспроможності, адаптивності та економічної безпеки бізнесу. Вони передбачають впровадження сучасних цифрових рішень для своєчасності виявлення ризиків, аналізу фінансових тенденцій та ухвалення обґрунтованих стратегічних рішень.

Одним із таких інструментів є використання цифрових аналітичних платформ, які інтегрують великі масиви даних із відкритих та офіційних джерел, забезпечуючи оперативний моніторинг контрагентів, фінансових ризиків і ділової репутації партнерів. Використання таких платформ в управлінні дозволяє інтегрувати моніторинг контрагентів, оцінку ризиків та процедури комплаєнсу в єдину систему управлінської аналітики. Таким чином, вони можуть слугувати інструментом для інноваційного зміцнення економічної безпеки підприємства шляхом забезпечення прозорості, надійності та своєчасності управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на наявність численних наукових досліджень, присвячених інформаційному забезпеченню інноваційної діяльності підприємств зокрема, Дуляба Н., Іваницький І., [1], Саврас І., Томаневич Л., [2], Захарін С.В., Іщенко І.С., [3], у сучасній літературі відсутній комплексний аналіз взаємовпливу інформаційно-аналітичних систем (ІАС) як інструментів підвищення економічної безпеки підприємства. Недостатня увага даному питанню створює інформаційну прогалину та обґрунтовує актуальність дослідження, оскільки впровадження інноваційних ІАС є стратегічним інструментом зміцнення економічної безпеки підприємств, забезпечуючи системність, своєчасність та ефективність управлінських рішень.

Мета роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному дослідженні інноватизації системи інформаційного забезпечення управлінської діяльності підприємств як інструменту зміцнення їх економічної безпеки, а також у визначенні можливостей використання аналітичних платформ для підвищення ефективності моніторингу, оцінки ризиків і прийняття управлінських рішень.

Викладення основного матеріалу дослідження. Функціонал економічної безпеки характеризується високою складністю, міжфункціональністю та інформаційною насиченістю, що об'єктивно зумовлює необхідність і невід'ємність застосування інформаційно-аналітичних систем як базового інструменту підвищення ефективності її діяльності.

По-перше, значна частина завдань системи економічної безпеки пов'язана зі збором, обробкою, накопиченням та систематизацією великих масивів різномірної інформації: фінансово-економічної, кадрової, договірної, операційної, зовнішньої інформації з відкритих джерел і ЗМІ тощо. Реалізація таких функцій, як виявлення зловживань, моніторинг діяльності контрагентів, контроль витрат і виявлення втрат доходів, неможлива без централізованої ІАС, що забезпечує інтеграцію даних з різних підсистем підприємства та зовнішнього середовища.

По-друге, завдання своєчасного виявлення, нейтралізації або мінімізації загроз економічним інтересам підприємства потребують оперативного доступу до актуальної інформації та її аналітичної обробки в режимі, наближеному до реального часу. ІАС дозволяють автоматизувати процеси моніторингу, формувати сигнали про відхилення від нормативних показників, виявляти аномалії у фінансово-господарській діяльності та тим самим зменшувати часові лаги управлінського реагування.

По-третє, такі функції системи економічної безпеки, як аналіз і оцінка ступеня захищеності від внутрішніх і зовнішніх загроз, оцінка ефективності заходів безпеки, аналіз фінансової стійкості підприємства та діяльності його структурних підрозділів, мають виразно аналітичний характер. ІАС забезпечують застосування методів економічного аналізу, порівняння, рейтингової оцінки, індикативного та ризик-орієнтованого підходів, що підвищує обґрунтованість та об'єктивність управлінських висновків.

По-четверте, прогнозування негативних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища та передбачення результатів діяльності підприємства потребує використання економіко-математичних моделей, сценарного аналізу та роботи з історичними даними. Саме ІАС створюють технологічну основу для прогнозної аналітики, що дозволяє системі економічної безпеки переходити від реактивної до проактивної моделі управління загрозами.

По-п'яте, виконання завдань, пов'язаних із контролем економічної роботи, оптимізацією та контролем витрат, усуненням порушень і запобіганням втратам доходів, неможливе без постійного порівняння планових і фактичних показників. ІАС забезпечують автоматизований контроль, прозорість фінансових потоків та підвищують фінансову дисципліну на всіх рівнях управління.

По-шосте, окремий блок завдань системи економічної безпеки пов'язаний із інформаційною безпекою та захистом комерційної таємниці, проведенням службових розслідувань, перевіркою персоналу і контрагентів, а також взаємодією з правоохоронними органами. ІАС у цьому контексті забезпечують контроль доступу до інформації, фіксацію дій користувачів, збереження доказової бази та підвищення рівня захищеності критично важливих даних.

По-сьоме, участь системи економічної безпеки у стратегічному плануванні розвитку підприємства, впровадженні прогресивних технологій та формуванні загальної системи управління підприємством передбачає використання консолідованої аналітичної інформації. ІАС виступають інструментом інтеграції безпекових аспектів у загальну систему корпоративного управління та підтримки стратегічних рішень.

На сьогодні одними з найбільш вживаними є такі українські інформаційно-аналітичні системи як:

1. CLARITY PROJECT – українська аналітична платформа, що перетворює відкриті державні дані, зокрема з Prozorro та понад 140 реєстрів, на зручні інструменти для бізнесу, громадськості та державних органів, допомагаючи аналізувати закупівлі, перевіряти контрагентів та моніторити прозорість, знижуючи корупційні ризики та підтримуючи прозорий простір.

2. ОПЕНДАТАБОТ - український сервіс, що надає доступ до відкритих державних даних з різних реєстрів, допомагаючи громадянам та бізнесу перевіряти інформацію про компанії, ФОП, судові справи, нерухомість, транспорт та борги. Він працює як чат-бот (у Telegram, Viber, Messenger), веб-платформа та мобільний додаток, автоматизуючи моніторинг змін, подання податкових звітів та інші сервіси для захисту від шахрайства.

3. YouControl – українська комплексна аналітична система на базі відкритих даних для перевірки компаній та ФОП в Україні та за кордоном, яка допомагає бізнесу проводити фінансовий моніторинг, комплаєнс, аналізувати ринки та розслідувати потенційних партнерів, клієнтів, постачальників, формуючи повні досьє та візуалізуючи зв'язки. Система збирає дані з понад 220 джерел (ЄДР, ДПС, суди, санкції тощо) та відстежує зміни, допомагаючи уникнути фінансових і репутаційних ризиків.

4. VKURSI – аналітична система, яка збирає дані з багатьох державних реєстрів, реєстрів судових рішень, закупівель і дозволяє оцінювати ризики контрагентів, корпоративні взаємозв'язки тощо.

5. MediaMonitoringBot – український чат-бот для Telegram, який автоматично відстежує згадки заданих ключових слів (наприклад, назви компанії, бренду чи персони) в топ-онлайн

ЗМІ України, надсилаючи миттєві сповіщення про нові публікації в режимі 24/7, що дозволяє оперативно реагувати та контролювати інформаційне поле.

6. Єдиний державний реєстр (ЄДР) – це офіційна електронна база даних України, що містить вичерпну інформацію про всіх зареєстрованих юридичних осіб (компанії, організації), фізичних осіб-підприємців та громадські формування, підтверджуючи їхній офіційний статус і дозволяючи перевіряти контрагентів та отримувати офіційні відомості про них у вигляді витягу.

7. Єдиний державний портал відкритих даних – центральна платформа публікації відкритих даних із сотнями наборів даних від різних органів влади: бюджет, економіка, інфраструктура, енергетика, екологія тощо. Має інструменти для пошуку, фільтрації та базової аналітики даних.

8. Українське бюро кредитних історій – найбільша організація в Україні, що займається збором, обробкою та зберіганням інформації про кредити та позичальників, надаючи кредиторам (банкам, МФО) звіти для оцінки ризиків при видачі нових кредитів та перевіряючи історію погашення старих позик, що є ключовим для фінансової системи країни.

9. Супутникова система спостереження GPSM – сучасна, багатофункціональна система GPS-моніторингу транспорту, яка дозволяє відстежувати місцезнаходження, стан та маршрути автомобілів, контролювати витрату палива, оптимізувати логістику та підвищувати безпеку, пропонуючи порівняно невисоку вартість обладнання та програмного забезпечення. Вона використовує сигнали GPS для визначення координат і передає їх на сервер, що дозволяє керувати парком транспорту ефективно, знижуючи операційні витрати.

10. Системи відеонагляду – системи, які встановлюються самими підприємствами з метою контролю за технологічними процесами, роботи персоналу, порушення територій підприємства сторонніми особами тощо.

Згадані та багато інших інформаційно-аналітичних систем допомагають підвищувати безпекову складову у діяльності підприємства та співпраці з іншими контрагентами. Оскільки брак актуальної інформації – про податкові заборгованості, судові процеси, санкції чи зв'язки з ненадійними партнерами – може призвести до фінансових втрат, репутаційних ризиків і марної витрати часу для бізнесу. Саме тому необхідно систематично перевіряти контрагентів і своєчасно оновлювати дані про них, аби уникнути рішень, заснованих на застарілій або неповній інформації.

Перевірка надійності партнерів повинна бути не разовою дією, а складовою постійного ризик-орієнтованого процесу управління. Це вимагає використання достовірних даних, аналітичних інструментів і злагодженої роботи всіх підрозділів компанії. Коли керівництво та працівники усвідомлюють значення комплаєнсу, бізнес-рішення ухвалюються з урахуванням не лише короткострокової вигоди, а й стратегічної безпеки компанії [4].

Система економічної безпеки виконує інформаційно-аналітичні, контрольні, захисні та стратегічні функції, реалізація яких неможлива без розвиненої інформаційно-аналітичної архітектури. Інформаційно-аналітичні системи виступають інструментальною основою забезпечуючи інтеграцію даних, аналітичну обробку, прогнозування загроз та підтримку управлінських рішень у сфері економічної безпеки. На рисунку 1 відображено комплексний підхід до формування економічної безпеки підприємства шляхом інтеграції сучасних інформаційно-аналітичних систем у основні функціональні блоки. Саме в умовах цифровізації економіки та розвитку інноваційних технологій зростає потреба у використанні таких систем для збору, обробки, аналізу та інтерпретації даних, що забезпечує обґрунтованість управлінських рішень і підвищує рівень превентивного управління загрозами.

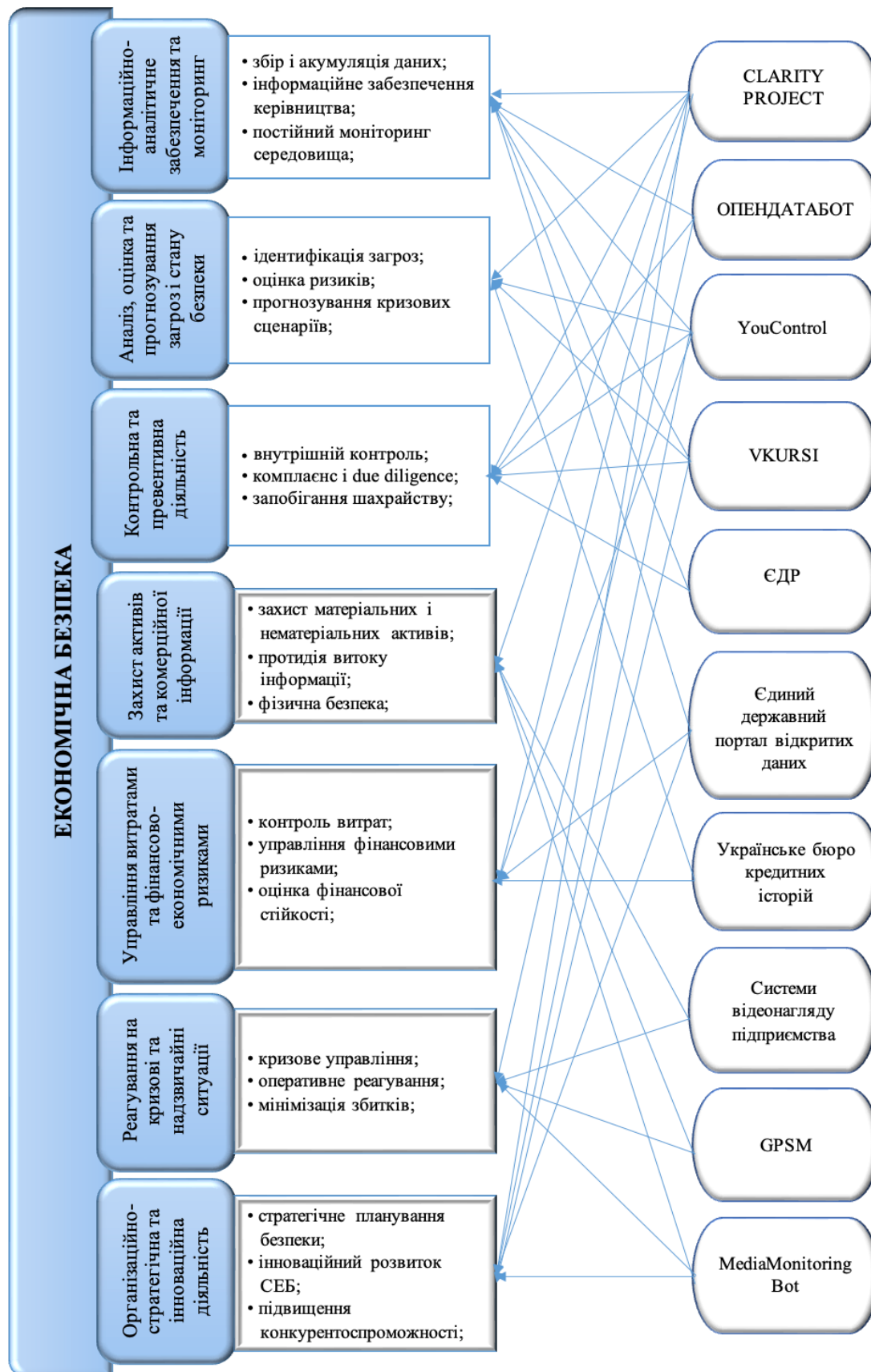


Рис. 1. Забезпечення інформаційно-аналітичними системами функціональних блоків економічної безпеки

Джерело: сформовано авторами

Поряд із цим, застосування інноваційних інформаційно-аналітичних систем дозволяє автоматизувати процеси моніторингу, прогнозування та контролю, інтегрувати різноманітні джерела даних і формувати комплексну картину стану економічної безпеки підприємства.

Ефективна діяльність системи економічної безпеки є результатом синергії управлінської підтримки, організаційної автономії, професійних кадрів, достатнього ресурсного забезпечення та впровадження сучасних і інноваційних інформаційно-аналітичних систем, що в сукупності формує надійний механізм захисту економічних інтересів підприємства та забезпечення його сталого розвитку.

Водночас ефективність ІАС визначається не лише їх концептуальними можливостями, а й реальними результатами впровадження у господарську діяльність суб'єктів підприємництва. У зв'язку з цим доцільним є розгляд конкретних кейсів, що дозволяє оцінити, яким чином ІАС забезпечують превентивне управління загрозами економічній безпеці, підвищують контроль за внутрішніми процесами та сприяють зниженню ризиків, пов'язаних із взаємодією із зовнішнім середовищем, зокрема з логістичними й транспортними партнерами. Саме вони відіграють ключову роль у безперебійному постачанні, виконанні контрактів та дотриманні строків поставок. Ненадійний перевізник може стати джерелом фінансових втрат, репутаційних ризиків або зриву бізнес-процесів.

Сьогодні у сфері транспорту і логістики в Україні зареєстровано 256 426 підприємств, з яких 68 869 – компанії, 187 557 – ФОП (усі способи доставки). За географічним розподілом транспортних підприємств Україні лідирують (юридична реєстрація): Київ, Дніпропетровська область, Одеська область, Львівська область, Київська область.

Незважаючи на втрати, спричинені війною, пандемією та порушенням логістичних ланцюгів, українські транспортні компанії зуміли адаптуватися, налагодили нові експортні шляхи через Європу та отримали підтримку від ЄС, що стало стимулом для відновлення й оновлення галузі. Найпотужніші транспортні компанії різняться за типом і способом перевезень. Оскільки в Україні, у сфері B2B найчастіше затребувані автомобільні перевізники для доставки товарів, сировини чи матеріалів [5] у цьому дослідженні основну увагу приділено саме автомобільним вантажним перевезенням, розглянуто практичний приклад використання аналітичної системи YouControl для пошуку надійних транспортних компаній серед ТОВ «НЕО-ТРАНС», ПП «ТРАНС ЛОГІСТИК» та ТОВ «КОМПАНІЯ «УКРАВТОЛОГІСТИКА». Ці підприємства є показовими представниками українського ринку транспортно-логістичних послуг, демонструють активну адаптацію до сучасних викликів – цифровізацію процесів, розширення маршрутів і впровадження інноваційних підходів до управління логістикою, що робить їх доцільними об'єктами для аналітичного дослідження.

ТОВ «НЕО-ТРАНС» – це українське товариство з обмеженою відповідальністю, основний вид діяльності компанії – вантажний автомобільний транспорт (КВЕД 49.41). Компанія займається кількома іншими видами діяльності, що включають технічне обслуговування автотранспортних засобів, оптову торгівлю паливом та надання в оренду автомобілів. Що стосується комплаєнсу, компанія входить до корпоративної групи з підприємством «Нова Пошта». В експрес-аналізі YouControl зазначено, що компанії підходять рекомендації звернути увагу на декілька сигналів, пов'язаних з її діяльністю, зокрема на широке коло видів діяльності, що може свідчити про потенційні ризики.

А саме, можна вказати на кілька важливих аспектів, які можуть свідчити про репутаційні ризики:

1. Компанія має 11 зареєстрованих видів діяльності, що може свідчити про потенційні ризики фіктивної діяльності, оскільки деякі бізнеси використовують широкий спектр КВЕД для прикриття недобросовісних операцій.

2. У досє на компанію зазначено, що її бенефіціар має збіг у базі даних політично значущих осіб, що може призвести до загострення уваги з боку державних органів, у тому числі банків під час проведення фінансових операцій.

3. Вказується, що Державна податкова служба України планувала перевірку компанії на червень 2025 року, може бути ознакою підвищеної уваги до компанії з боку контролюючих органів.

4. Компанія має декілька судових справ у реєстрах, що також може свідчити про ризики в діловій практиці.

Таким чином, перед прийняттям рішення про співпрацю з ТОВ «НЕО-ТРАНС» рекомендовано детально вивчити ці аспекти та вжити заходів для мінімізації можливих ризиків.

На сьогоднішній день інформація про ТОВ «НЕО-ТРАНС» вказує, що компанія не має відповідей у санкційних списках, таких як РНБО України, США, ЄС, або інших міжнародних організацій. Це є позитивним фактором з точки зору репутаційних ризиків, оскільки відсутність у санкційних списках зменшує ймовірність негативних фінансових або юридичних наслідків.

Фінансову складову на платформі YouControl дозволяють розкрити показники, що згруповані у Індексах FinScore та MarketScore, ключові з них наведені у таблиці 1.

Таблиця 1. Динаміка фінансових показників та рівня ділової активності ТОВ «НЕО-ТРАНС» за 2022-2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абсолютна зміна, +/-	
				2024-2022	2024-2023
Частка ринку, %	0,02	1,99	3,72	3,7	1,73
Місце компанії на ринку	1248	2	1	-1247	-1
Чистий фінансовий результат, тис. грн	-7084,7	55208	116548	123633	61340
Відносний приріст виручки за рік, %	-25,5	15770,2	113	138,5	-15657
Поточна ліквідність	1,15	0,92	0,82	-0,33	-0,1
Коефіцієнт автономії	0,42	0,15	0,27	-0,15	0,12
Рентабельність загальних активів, %	-29,8	15,6	20,6	50,4	5
Оборотність загальних активів	0,9	13,4	11,6	10,7	-1,8
Оборотність дебіторської заборгованості	2,8	22,4	23,8	21	1,4

Джерело: розраховано авторами на основі [6]

Динаміка фінансово-економічних показників ТОВ «НЕО-ТРАНС» за 2022–2024 рр. свідчить про суттєве зміцнення ринкових позицій і покращення результатів діяльності, що сприяє зниженню стратегічних та конкурентних ризиків. Перехід до прибуткової діяльності та зростання рентабельності активів підтверджують підвищення ефективності використання ресурсів і фінансової спроможності підприємства.

Водночас погіршення показників поточної ліквідності та нестабільна динаміка коефіцієнта автономії формують потенційні загрози платоспроможності й фінансової стійкості, що зумовлює необхідність постійного моніторингу з боку системи економічної

безпеки. Позитивна динаміка оборотності дебіторської заборгованості, своєю чергою, знижує кредитні ризики та покращує грошові потоки. Загалом отримані результати підтверджують доцільність поєднання активної стратегії розвитку з превентивним фінансовим контролем у системі економічної безпеки підприємства.

Оцінка фінансових ризиків ТОВ «НЕО-ТРАНС» дозволяє виокремити такі ключові аспекти. По-перше, відповідно до даних YouControl фінансовий скоринг компанії становить А/3,6, що свідчить про низьку ймовірність негативних фінансових наслідків. По-друге, у 2024 р. зафіксовано суттєве зростання доходів до 6 514 524 грн, однак наявні коливання фінансових результатів у попередні періоди вказують на певну нестабільність. По-третє, наявність судових справ (12 за останні три роки) може формувати додаткові фінансові ризики у контексті виконання договірних зобов'язань. Водночас перебування підприємства на обліку в органах доходів і зборів підтверджує виконання податкових зобов'язань.

З урахуванням зазначених факторів доцільним є посилення моніторингу фінансових показників і впровадження заходів з управління ризиками з метою підтримання стабільності та належного рівня економічної безпеки підприємства.

Приватне підприємство «Транс Логістик» зареєстроване 25 жовтня 2006 року. Основний вид діяльності компанії – вантажний автомобільний транспорт (КВЕД 49.41). Компанія входить до корпоративної групи, що вказує на наявність пов'язаних юридичних і фізичних осіб, які здійснюють контроль над господарською діяльністю.

У ПП «Транс Логістик» існують певні репутаційні ризики, які варто враховувати:

1. У підприємства є інформація про кримінальні справи, пов'язані із злочинами проти безпеки руху та експлуатації транспорту, що може негативно відобразитися на репутації компанії.

2. Обмежена компетенція посадових осіб. Згідно з аналізом, є обмеження повноважень керівників, що може вплинути на їх здатність приймати важливі рішення.

3. Збіги з політично значущими особами. Знайдені збіги за ПІБ із політично значущими особами, які можуть навести на думки про потенційні ризики щодо репутації компанії.

Враховуючи ці ризики, рекомендується проводити детальну перевірку контрагента перед початком співпраці та враховувати можливі наслідки.

На поточний момент, ПП «Транс Логістик» не має зв'язків з ненадійними партнерами або інформації про санкції, накладені на компанію чи пов'язані особи. За даними з відкритих реєстрів, компанія не виявлена в санкційних списках України, США, ЄС, ООН та інших міжнародних організацій.

Перед укладанням угод із «Транс Логістик» важливо дотримуватись принципів due diligence (укр. – «належної перевірки»), щоб уникнути співпраці з ненадійними партнерами.

Розгляд фінансової складової в системі економічної безпеки наведено в таблиці 2.

Динаміка фінансових показників ПП «Транс Логістик» за 2022–2024 рр. характеризується поступовим послабленням ринкових позицій і ділової активності, що підвищує рівень конкурентних та фінансових ризиків. Скорочення частки ринку, зниження чистого фінансового результату, а також уповільнення оборотності активів і дебіторської заборгованості зумовлюють необхідність посиленого контролю з боку системи економічної безпеки.

Водночас покращення показників поточної ліквідності та коефіцієнта автономії виступає стабілізуючим чинником, знижуючи ризики втрати платоспроможності та залежності від залученого капіталу. Сукупність отриманих результатів свідчить про доцільність збереження фінансової стійкості підприємства за паралельного впровадження заходів з мінімізації ринкових і операційних загроз. Оцінка фінансових ризиків ПП «Транс Логістик» дозволяє виокремити низку ключових аспектів. Наявність кримінальних проваджень формує потенційні фінансові та репутаційні ризики, пов'язані з можливими штрафними санкціями та додатковими витратами. Обмеження управлінських повноважень керівництва можуть

ускладнювати оперативне прийняття рішень і негативно впливати на фінансовий стан. Водночас фінансовий скоринг компанії (FinScore A/3,8) вказує на загалом низьку ймовірність негативних фінансових наслідків, за умови відсутності суттєвих негативних змін. Наявні зобов'язання та скорочення вартості активів потребують постійного контролю, а високий рівень конкуренції на ринку підсилює ризики зниження прибутковості.

*Таблиця 2. Динаміка фінансових показників та рівня ділової активності
ПП «Транс Логістик» за 2022-2024 рр.*

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абсолютна зміна, +/-	
				2024-2022	2024-2022
Частка ринку, %	2,74	2,08	1,93	-0,81	-0,15
Місце компанії на ринку	1	1	2	1	1
Чистий фінансовий результат, тис. грн	366665	366913	310187	-56478	-56726
Відносний приріст виручки за рік, %	25,8	-1,6	5,7	-20,1	7,3
Поточна ліквідність	1,28	1,92	3,47	2,19	1,55
Коефіцієнт автономії	0,57	0,36	0,8	0,23	0,44
Рентабельність загальних активів, %	32,1	24,6	24,4	-7,7	-0,2
Оборотність загальних активів	2,7	2,0	2,0	-0,7	0
Оборотність дебіторської заборгованості	12,8	10,3	9,9	-2,9	-0,4

Джерело: розраховано авторами на основі [7]

З урахуванням зазначених факторів доцільним є здійснення регулярного фінансового моніторингу та впровадження превентивних заходів управління ризиками з метою зниження впливу потенційних загроз на економічну безпеку підприємства.

ТОВ «КОМПАНІЯ «УКРАВТОЛОГІСТИКА» – це підприємство, зареєстроване в Україні, яке спеціалізується на вантажному автомобільному транспорті (КВЕД 49.41). З точки зору комплаєнсу: компанія перебуває в списках фінансового моніторингу, з деякими факторами, які потребують уваги, такими як обмежена компетенція посадових осіб і планові перевірки контролюючими органами. Вона не відзначена в санкційних списках.

У випадку ТОВ «КОМПАНІЯ «УКРАВТОЛОГІСТИКА» можна відзначити кілька аспектів, які можуть вказувати на репутаційні ризики:

1. Обмежена компетенція посадових осіб – може призвести до ситуацій, коли рішення, прийняті керівниками, можуть бути оскаржені через перевищення повноважень. Потребує уважності при укладенні угод.

2. Компанія зареєстрована за адресою, де знаходиться багато інших юридичних осіб. Це може давати підстави для підозр в можливій «номінальності» місцезнаходження або відсутності реальної господарської діяльності.

3. Планові перевірки контролюючими органами. На підприємство була запланована перевірка Державної податкової служби в березні 2025 р., що може свідчити про потенційні ризики, пов'язані з можливими порушеннями.

4. Хоча за останні три роки компанія не виступала відповідачем у кримінальних справах, наявність судових справ (всього 25) може свідчити про можливі юридичні ризики, пов'язані з її діяльністю.

Дані фактори вказують на те, що підприємство може бути піддане репутаційним ризикам, і при ухваленні рішень щодо співпраці з ним варто проводити ретельні due diligence перевірки та оцінки.

Динаміка фінансово-економічних показників ТОВ «Компанія «УКРАВТОЛОГІСТИКА» за 2022–2024 рр. характеризується нестабільністю розвитку та зростанням окремих ризиків економічної безпеки. Скорочення частки ринку, погіршення ринкових позицій і від'ємний приріст виручки у 2024 р. формують підвищені конкурентні та операційні загрози (табл. 3).

Таблиця 3. Динаміка фінансових показників та рівня ділової активності ТОВ «КОМПАНІЯ «УКРАВТОЛОГІСТИКА» за 2022-2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абсолютна зміна, +/-	
				2024-2022	2024-2022
Частка ринку, %	0,15	0,15	0,12	-0,03	-0,03
Місце компанії на ринку	106	86	131	25	45
Чистий фінансовий результат, тис. грн	682	1053,8	952,8	270,8	-101
Відносний приріст виручки за рік, %	27,3	28,3	-10,1	-37,4	-38,4
Поточна ліквідність	0,9	0,8	0,91	0,01	0,11
Коефіцієнт автономії	0,11	0,12	0,14	0,03	0,02
Рентабельність загальних активів, %	1,7	2,5	2,2	0,5	-0,3
Оборотність загальних активів	4,7	4,6	3,9	-0,8	-0,7
Оборотність дебіторської заборгованості	6,2	6,4	5,4	-0,8	-1

Джерело: розраховано авторами на основі [8]

Водночас незначне зростання чистого фінансового результату порівняно з 2022 р. та поступове підвищення коефіцієнта автономії є позитивними чинниками фінансової стійкості. Низький рівень поточної ліквідності, а також уповільнення оборотності активів і дебіторської заборгованості потребують посиленого моніторингу з боку системи економічної безпеки з метою запобігання погіршенню платоспроможності та зниженню ефективності діяльності.

Оцінка фінансових ризиків ТОВ «Компанія «УКРАВТОЛОГІСТИКА» дозволяє виокремити такі ключові аспекти. Фінансовий скоринг рівня В/2,6 вказує на помірний ризик несприятливих фінансових наслідків і потребу в зваженому підході до фінансового планування та управління зобов'язаннями. Значне зростання доходів у 2024 р. до близько 207 млн грн супроводжується ризиком подальших коливань, зокрема зниженням показників у 2025 р., що може негативно вплинути на фінансову стабільність. Наявні зобов'язання обсягом близько 46 млн грн формують додаткове навантаження на ліквідність у разі порушення платіжної дисципліни.

Високий рівень ринкового скорингу (А/3,3) свідчить про конкурентний потенціал компанії, проте посилення конкуренції та зміни ринкової кон'юнктури залишаються

суттєвими чинниками ризику. Реєстрація підприємства як платника ПДВ підтверджує активну податкову діяльність, однак водночас зумовлює необхідність урахування регуляторних ризиків, пов'язаних із контролем з боку державних органів.

Загалом виявлені ризики – коливання доходів, боргове навантаження, ліквідність і конкурентний тиск – обумовлюють доцільність постійного фінансового моніторингу та системної оцінки ризиків з боку системи економічної безпеки з метою ухвалення обґрунтованих управлінських рішень і підтримання стабільності підприємства.

Отже, як бачимо аналіз складових елементів економічної безпеки на основі даних платформи YouControl дозволяє сформувати комплексне й обґрунтоване уявлення про фінансовий стан, ділову надійність та рівень ризиків контрагентів і потенційних партнерів. Використання таких даних підвищує якість управлінських рішень, сприяє своєчасному виявленню загроз та забезпечує ефективну превентивну оцінку партнерських відносин у системі економічної безпеки підприємства.

Висновки. Інноваційні інформаційно-аналітичні інструменти оптимізують управлінські процеси та виступають важливим елементом системи економічної безпеки підприємства, забезпечуючи можливість своєчасного прогнозування ризиків і прийняття стратегічно обґрунтованих управлінських рішень. На сьогодні вони є невід'ємною складовою функціонування економічної безпеки, оскільки забезпечують системність і безперервність інформаційних процесів, оперативність реагування на загрози, підвищення якості аналізу, прогнозування та контролю, зниження ризиків втрати активів і доходів, а також інтеграцію функцій безпеки в загальну систему управління підприємством. В умовах цифровізації економіки та зростання кількості внутрішніх і зовнішніх загроз ефективна діяльність системи економічної безпеки без застосування інноваційних інформаційно-аналітичних систем є практично неможливою, що підтверджує їх стратегічну значущість для забезпечення стабільності та сталого розвитку підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дуляба Н., Іваницький І. Особливості формування інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*, 2024. Вип. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-12>
2. Саврас І., Томаневич Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємств. *Економіка та суспільство*, 2022. Вип. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-61>
3. Захарін С.В., Іщенко І.С. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в умовах існуючих викликів. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. 2023. № 7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-04-02>
4. Виявлення проблем до підписання угоди: як перевірити бізнес-партнера з YouControl. URL: <https://youcontrol.com.ua/topics/yak-pereviryty-biznes-partnera-z-youcontrol/>
5. Транспортні компанії України: хто лідирує. URL: <https://blog.youcontrol.market/transportni-kompaniyi-ukrayini-khto-lidiruie/#як-знайти-транспортну-компанію-партнера-для-свого-бізнесу>
6. Досьє компанії ТОВ «НЕО-ТРАНС». URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=11426545&tb=file#express-universal-file>
7. Досьє компанії ПП «Транс Логістик». URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=8744126#express-universal-file>
8. Досьє компанії ТОВ «Компанія «УКРАВТОЛОГІСТИКА». URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=13942624#express-universal-file>

REFERENCES

1. Duliaba, N., Ivanytskyi, I. (2024), Features of forming information support for innovative activity of enterprises. *Economics and Society*, 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-12>

2. Savras, I., Tomanevych, L. (2022), Information and analytical support for the management of innovative activity of enterprises. *Economics and Society*, 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-61>

3. Zakharin, S.V., Ishchenko, I.S. (2023), Information support of innovative activity of business entities under current challenges. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, 7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-04-02>

4. Identifying issues before signing an agreement: How to check a business partner using YouControl, available at: <https://youcontrol.com.ua/topics/yak-pereviryty-biznes-partnera-z-youcontrol/>

5. Transport companies of Ukraine: Who are the leaders, available at: <https://blog.youcontrol.market/transportni-kompaniyi-ukrayini-khto-lidiruie/#як-знайти-транспортну-компанію-партнера-для-свого-бізнесу>

6. Dossier of LLC “NEO-TRANS”, available at: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=11426545&tb=file#express-universal-file>

7. Dossier of PE “Trans Logistic”, available at: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=8744126#express-universal-file>

8. Dossier of LLC “UKRAVTOLOGISTYKA Company”, available at: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=13942624#express-universal-file>

***Ivanna Strilok, Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor
(Associate Professor of the Department of Theoretical and Applied Economics, National Transport University)***

***Viktoriiia Shkliar, Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor
(Head of the Department of Theoretical and Applied Economics, National Transport University)***

***Andriy Yanyshyn
(Postgraduate, National Transport University)***

***Oleksii Shkliar
(Postgraduate, National Transport University)***

INNOVATION OF INFORMATION SUPPORT FOR ENTERPRISE MANAGEMENT ACTIVITIES AS A TOOL FOR STRENGTHENING ECONOMIC SECURITY

In the current conditions of the digital transformation of the economy, the use of innovative information and analytical systems (IAS) is gaining particular importance, as they are capable of ensuring the effectiveness of managerial activities and strengthening the economic security of enterprises. Such systems integrate heterogeneous data, provide real-time monitoring of counterparties, risk assessment, and support for strategic decision-making, enabling a transition from a reactive to a proactive model of threat management. The article reveals the functional capabilities of IAS in the field of economic security, ranging from the collection and systematization of large volumes of information to forecasting negative factors of the external and internal environment and controlling financial flows.

Special attention is paid to Ukrainian digital platforms (YouControl, Clarity Project, Opendatabot, VKURSI, MediaMonitoringBot, etc.), which contribute to the transparency of business processes, reduction of corruption risks, and the formation of a comprehensive view of enterprises' financial sustainability. A practical case of using the YouControl system to analyze transport and logistics companies demonstrates an example of preventive risk management, assessment of partners' reliability, and the formation of well-grounded managerial decisions. It is established that the effectiveness of IAS is determined not only by their conceptual capabilities but also by the real results of their implementation in business activities, particularly in the logistics and transport sectors. It is emphasized that the synergy of managerial support, professional personnel, and modern digital solutions forms a reliable mechanism for protecting the economic interests of an enterprise.

It is concluded that innovative information and analytical systems constitute the technological basis for enhancing competitiveness, adaptability, and sustainable development of enterprises by ensuring the systematic nature, transparency, timeliness, and strate.

Keywords: information support, management, information and analytical tools, economic security, analytical systems, innovations, compliance.

Стаття прийнята до друку 23 жовтня 2025 року